

Motion till riksdagen 2013/14:So2

av **Lena Hallengren m.fl. (S)**
med anledning av prop. 2012/13:175

Vissa frågor om behörighet för personal i hälso- och sjukvården och socialtjänsten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tandhygienistutbildningen i enlighet med Behörighetsutredningens förslag ska förlängas från två till tre år.

Motivering

I propositionen föreslås flera ändringar i lagar som rör behörighet för personal i hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Frågorna har utretts i Behörighetsutredningen (SOU 2010:65). Fysioterapeut föreslås bli ny benämning för yrket sjukgymnast. Regeringen föreslår inte några andra ändringar i bestämmelserna om legitimation eller annan behörighet på hälso- och sjukvårdens område. En ny bestämmelse som reglerar landstingens ansvar för tandläkares specialisttjänstgöring införs också i tandvårdslagen. Vidare föreslås krav på behörighet för att få utföra vissa uppgifter inom den sociala barn- och ungdomsvården. Slutligen föreslås att Inspektionen för vård och omsorg tar över ett antal uppgifter från Socialstyrelsen.

Vi stöder de förslag till förändringar som förs fram i propositionen. På en punkt, där regeringen valt att inte föreslå någon förändring, har vi dock en annan uppfattning. Det gäller tandhygienisternas utbildningstid där regeringen väljer att inte agera trots att det finns ett konkret förslag om förlängning av utbildningen från två till tre år i Behörighetsutredningens förslag.

Behörighetsutredningens slutsats var mycket klar och tydlig (vilket redovisas i propositionens bilaga 4 s. 119). Behörighetsutredningen anför:

Vi ska utreda tandhygienistutbildningens innehåll och omfattning. Tandhygienister fick legitimation 1991. För att få legitimation krävs två års

Fel! Okänt namn på

högskolestudier som leder till en yrkesexamen. Tandhygienistyrket är det enda av 21 legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården som har en tvåårig utbildning. Tandhygienistutbildningen finns i dag vid åtta lärosäten som alla erbjuder ett tredje, valfritt år. Av dem som studerar till tandhygienist väljer i dag 58 procent att gå ett tredje år. Under det tredje året får studenterna utökad utbildning inom områdena barn- och ungdomstandvård, äldretandvård, tandvård för grupper med sjukdomar som påverkar munhälsan, vetenskaplig metodik, samarbete i tandvårdsteam med mera. Tillgången på tandhygienister är god och förväntas öka med 47 procent fram till 2023. De flesta prognoser förutser också att efterfrågan på tandhygienister kommer att öka. Den goda tandhälsan hos stora grupper leder till att tandhygienisterna får en större roll. Mer av barntandvården skulle till exempel kunna utföras av tandhygienister. Uppsökande verksamhet hos äldre och funktionshindrade innebär också att efterfrågan på tandhygienister ökar. Högskoleverket har sedan femton år tillbaka påpekat att den nuvarande utbildningen svårligen kan uppnå högskolemässig nivå och att den bör ses över. Tandhygienistyrket har genomgått stora förändringar. De krav som ställs på den legitimerade tandhygienisten kan inte tillgodoseas inom ramen för två års studier. Vi delar den uppfattningen. Vi menar också att befintliga kursprogram för de treåriga utbildningarna, som alla lärosäten i dag erbjuder, kan fungera som utgångspunkt för vad en ny examensbeskrivning ska innehålla.

Vårt förslag:

- Tandhygienistutbildningen ska förlängas till 180 högskolepoäng, det vill säga från två till tre år. Högskoleverket bör få i uppdrag att utforma förslag till en ny examensbeskrivning.

Regeringen avstår dock i sin proposition från att lägga fram ett förslag om en förändring. I propositionen (s. 76–77) slår de fast att tandhygienistutbildningen inte bör förlängas. När det gäller remissinstansernas synpunkter på Behörighetsutredningen redovisar regeringen:

Det finns ett stort stöd för att genomföra förslaget. De 35 remissinstanser som yttrat sig i frågan har tillstyrkt utredningens förslag att förlänga tandhygienistutbildningen från två till tre år.

Regeringens motivering inskränker sig till följande rader:

Regeringen konstaterar mot bakgrund av remissinstansernas svar att det finns stöd för utredningens förslag att förlänga tandhygienistutbildningen. Av vad som framgår av utredningen utbildar sig nästan 60 procent av studenterna ett tredje år, och den ettåriga påbyggnadsutbildningen erbjuds vid ett stort antal lärosäten. Regeringen gör bedömningen att det för närvarande finns goda möjligheter för de tandhygienister som önskar att gå det tredje året. Regeringen inte att det finns tillräckliga skäl för en förlängning av utbildningen.

Vi socialdemokrater kan inte se att det finns några skäl att inte följa Behörighetsutredningens förslag. Tandhygienistyrket är det enda av 21 legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården som har en tvåårig utbildning. Att utbildningstiden är otillräcklig råder det stor enighet om. Det tredje året behövs och det är inte rimligt att det ska vara en frivillig påbyggnad. Högskoleverket har under lång tid påpekat att det behövs en förlängning. Samtliga remissinstanser stöder utredningens förslag om förlängning. Mot denna bakgrund föreslår vi

Fel! Okänt namn på

att tandhygienistutbildningen förlängs från två till tre år. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 23 september 2013

Lena Hallengren (S)

Christer Engelhardt (S)

Ann Arleklo (S)

Gunnar Sandberg (S)

Lennart Axelsson (S)

Catharina Bråkenhielm (S)

Meeri Wasberg (S)